

af dette Fæstningsanlæg absolut ikke sat for høit, naar den er anslaaet til en Million Kr. At man i Regeringens Forslag mener at kunne nøies med 100,000 Kr., er jeg vilkålelige sigt naivt, men vistnok et Standpunkt, Regeringen maa vide ikke vil blive til Virkelighed, thi disse 100,000 Kr. angaa vistnok ikke Andet end, hvad der gjælder om Arbejde paa Tag og Jag, Jordværker, Mure og andet Saadant, som Tiden kan indvirke paa; men naar der skal blive Spørgsmaal om at holde et saadant Anlæg vedlige i tidsvarende Stand fra Aar til andet, saa have vi jo i denne Henseende Erfaringerne fra de nuværende Søforter, saa at det turde være utvivlsomt, at en aarlig Beføstning af 1 Million Kr. vil paa ingen Maade være sat for høit. Og nu Udgifterne til Søordningen, som Regeringen selv har foreslaaet satte til 700,000 Kr., hvilket jo beror paa et meget løst Udlaft, som man heller ikke har set nærmere specificeret. Da der utvivlsomt vilde komme Foranstaltninger til af anden Art, er der neppe Nogen, der vil være i Tvivl om, at en aarlig Udgift af 1 Million Kr. til den nye Organisation ligeledes vil blive en Konsekvens. Altsaa en aarlig Udgift af 6 Millioner antager jeg for at være et fuldstændig ædrueligt Udtryk for de Byrder, som der vil blive Spørgsmaal om at bære.

Jeg har endnu kun een Bemærkning til det ærede Medlem for Slagelse (Dahl), hvem jeg forøvrigt ikke gaar i Rette med, fordi det er siensynligt, at hans gode Hensigt bringer ham til at bruge Udtryk, som han maaste ikke vilde bruge, naar han overveiede dem noget nøiere; men jeg beder ham derfor om nu nøiere at overveie den Betragtning, han har fremfat her i Salen, thi jeg anser ham for en saa retsindig Mand, at, naar han trængte tilbunds i, hvad det Raad, han gav, egentlig vilde sige, vilde han selv være den Første til at frasalde det. Det ærede Medlem opfordrede nemlig Folkethingets Medlemmer til at vise deres Uafhængighed af deres Rigsdagsvirksomhed ved at sætte deres Rigsdagspladjer paa Spil ved at gaa ind paa den Ordning, som her er foreslaaet. Tror det ærede Medlem, ganske bortset fra, at de Overtalelser, der her have fundet Sted, sandelig ikke egne sig til at bane Veien herfor, tror det ærede Medlem, at der nogen- sinde kunde komme noget Godt ud af en saadan Fremgangsmaade? Vilde det ikke ligesom være at narre Landets Bølgere? Det ærede Medlem ryster paa Hovedet. Ja, jeg siger det ærede Medlem, at jeg har den Fortrøstning til ham, at han ved nærmere Overveieelse selv vil være den Første til at frasalde sin Opfordring, thi det er vist, at en Foranstalt-

ning som denne, bygget paa en Handling af denne Beskaffenhed, vilde utvivlsomt blive til Landets Ulykke. Det er min fulde Overbevisning, at den Opfattelse, der i Landet hæves af Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning, er saa grundmuret, saa aldeles fast, at, vil man nogen- sinde naae frem til en Ordning af vort Forsvar, som er forstandig og svarende til vore Gæner og Vilkaar, er det Første, man fra alle Sider maa erkjende: Kjøbenhavns Befæstning bliver ikke noget Led deraf. (Hør!)

Krigs- og Marineministeren (Nabn): Jeg havde ikke tænkt paa atter at tage Ordet, men kan dog ikke Andet end besvare enkelte af den ærede Ordførers Udtalelser. Jeg kan imidlertid gjøre det overordentlig kort. Jeg skal se bort fra de mere specielle Punkter, der bleve berørte. Med Hensyn til Bombardementsgrændsen vil jeg blot sige, at jeg fuldstændig hævder Rigtigheden af, hvad jeg har fremfat, og jeg maa gjøre den ærede Ordfører opmærksom paa, at jeg har ikke paastaet, at Bombardementsgrændsen skulde være bleven mindre i de sidste Aar; men hvad jeg sagde, var, at det i Henhold til senere Oplysninger havde viist sig, at en af de Beretninger, der vare meddelte Udvalget, havde angivet den for stor. Jeg skal naturligvis ikke paa saa sent et Tidspunkt komme ind paa det helt nye Spørgsmaal, der nu er reist af Udvalgets Ordfører — det vil sige, det er et iaar helt nyt Spørgsmaal, medens der har været Tale derom for adskillige Aar siden. Dette Spørgsmaal om, hvorvidt det vil være rigtigt at flytte alle militære Etablissementer fra Kjøbenhavn, vil det være meget for sent nu at komme ind paa at debattere. Det kan maaste gjøres en anden Gang. Jeg antager, at man da meget snart vilde komme til det Resultat, at det vilde i enhver Henseende være i høi Grad forkasteligt. Saa jagde den ærede Ordfører, at de permanente Fæstninger havde jo viist sig at være overordentlig fordærlige i Frankrig, og han udmalede med stærke Farver, at det, han havde set i Paris af permanent Befæstning, var en forfærdelig Ting, og at de permanente Værker i Vælfort ligeledes kun havde gjort meget liden Nytt, hvorimod de feltfortifikatoriske Værker havde gjort overmaade megen Nytt. Jeg skal overfor dette blot bemærke, at det da er ret besynderligt, at noget af det Første, Frankmændene gjorde, efter at Freden var sluttet, var at lægge Planer for et nyt Fæstningssystem med permanente Værker, og at de med stor Iver og Kraft have udført disse. Den ærede Ordfører mente, at jeg havde ikke forsvaret denne